

ULUSLARARASI VADELİ İŞLEMLERDE ÜRÜN ÖZELLİKLERİ VE GENEL İŞLEM ŞARTLARI

I. YURTDIŞI TÜREV ARAÇLAR HAKKINDA

Vadeli işlem kontratları, teminat sistemi ile pozisyon alınabilen, kaldıraçlı ve belirli bir vade tarihine kadar taşınabilen yatırım araçlarıdır. Vadeli piyasalarda kaldıraç, yatırımcıya yapılacak işlem büyüklüğünün sadece belirli bir kısmını yatırarak işlem yapmasını sağlar. Başka bir deyişle, yatırımcının hesabında aynı büyüklükteki işlemi spot piyasadan yaparken bulundurması gereken kadar nakde ihtiyaç duymadan gerçekleştirilmesine olanak tanınır ve vadeli işlem kontratları adet bazında komisyonlandırılır.

II. YURTDIŞI TÜREV ARAÇLAR RİSK VE GETİRİ PROFİLİ HK.

Yurtdışı Türev Araçlar, risk profili “**Yüksek Risk**” olan müşteriler için uyumludur. “**Yüksek Risk**” risk profili ile uyumlu ürünler, daha yüksek yatırım riski içerdiği için fiyatlarında büyük oranda dalgalanma yaşanma ihtimali olan yatırım ürünleridir. Düşük ve Orta düzey risk profilindeki ürünlere kıyasla daha yüksek getiri imkanı sağlayabileceği gibi yine bu ürünlere kıyasla anapara değer kaybı yaşama ihtimali çok daha yüksektir.

III. YURTDIŞI TÜREV ARAÇLARA AİT TEMEL RİSKLER

Piyasa Riski: Finansal varlıkların fiyatlarındaki hareketlerden dolayı zararlar oluşabilir azalabilir ve buna bağlı olarak anaparadan kayıplar yaşanabilir.

Likidite Riski: İkincil piyasalarda, yatırımcının ürünlerini nakde çevirebilmelerine ilişkin risk bulunmaktadır. Piyasada yeterli miktarda alıcı/satıcı bulunmaması, istenilen fiyatın oluşmaması likidite riskini oluşturur.

Ülke Riski: Yatırım yapılan ülkenin ekonomik, politik ve sosyal yapısı, ayrıca faiz ve kur politikaları ürünün fiyatında belirgin etkiye sahip olabilir. Yerel riskler diye tanımlayabileceğimiz bu riskler, döviz kısıtlamaları, transfer riskleri, moratoryum, vergi değişiklikleri vs. olabilir. Ayrıca global ekonomik ve politik dengelerde oluşacak değişiklikler de yurtdışı borsalarda işlem gören ürünlerin fiyatlarında dalgalanmalara sebep olabilir.

Operasyonel Risk: Başarısız veya yetersiz iç süreçler, insanlar ve sistemler veya dış etkenlerden kaynaklanan doğrudan veya dolaylı kayıp riskini tanımlar. Yatırım süreçleri iç kontrol ve risk yönetimi departmanları tarafından gözetlenmekte ve düzenleyiciler tarafından denetlenmektedir.

Kur Riski: Kurlarda yaşanabilecek ani hareketlerden dolayı yatırımcıların saklayıcı kuruluştaki yabancı döviz cinsinden tutulan teminatlarında oluşabilecek TL cinsinden artış ya da azalış riski olarak tanımlanır.

Vadeli İşlem (Türev Araçlar) Riski: Türev ürünler yatırım riski yönetimi için önemli bir araç niteliğinde olup vadeli işlem sözleşmeleri gibi şarta bağlı yükümlülük teşkil eden işlemler dolayısıyla her yatırımcı için uygun olmayabilir. Kaldıraçlı ürünler olması dolayısıyla yatırılan anapara veya daha fazla tutarda zarar etme riski bulunmaktadır.

IV. ÜCRET VE KOMİSYON BİLGİLERİ

PhillipCapital aşağıdaki borsalarda Phillip Futures Pte Ltd aracılığı ile işlem aracılığı hizmeti sunmaktadır. Bu ürünlere ilişkin Yurtdışı Türev Araçlar alış/satış işlemlerinde tahsil edilen komisyonlar aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Borsa	Komisyon (USD)
CME	8
CME (Micro Kontratlar)	2,5
ICE	8
EUREX	8
LME	35
LME CARRY	6

V. TAKAS VE SAKLAMA

Yurtdışı Türev Araçların takas ve saklama hizmeti **Phillip Futures Pte Ltd.** tarafından sağlanmaktadır.

VI. YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ GÜVENCE MİKTARI

Türkiye'de yerleşik yatırım kuruluşlarının yurtdışındaki merkez dışı örgütleri nezdindeki hesap sahipleri ile yurt dışında ihraç edilen veya çıkarılan sermaye piyasası araçlarına ilişkin tazminin kapsamına, yalnızca merkezi saklama veya teminat tutma işlemleri MKK ve Takasbank'ta gerçekleştirilen nakit ödeme ve sermaye piyasası araçları teslim yükümlülükleri dâhildir. Yurtdışında ihraç edilen Sermaye Piyasası araçlarının saklamasının MKK ya da Takasbank'da yapılmamasından dolayı YTM kapsamında değildir.

VII. VERGİ

Yurtdışında organize borsalarda işlem gören türev ürünler üzerine yapılan işlemlerden elde edilen gelirler Geçici 67 kapsamında stopaj tabi tutulmamaktadır (Gelir İdaresi Başkanlığı'nın bu yönde verilmiş muktezası bulunmaktadır) Aynı şekilde, Türkiye'deki bir banka veya aracı kurum vasıtası olmaksızın yurtdışındaki banka ve aracı kurumlarla yapılan türev ürün işlemleri de Geçici 67 kapsamında stopaja tabi olmayıp beyan edilmesi gerekmektedir.

VIII. İŞLEM PLATFORMLARI

Yurtdışı Türev Araçlar alıŖ/satıŖ işlemlerinde kullanılan platformlar **CQG Desktop, CQG Mobile, CQG M, CQG Trader, CQG QTrader, CQG Integrated Client** ve **POEMS Professional**, olup, kullanım ücretleri aylık olarak tahsil edilecektir.

IX. İŞLEM YAPILABİLEN TÜREV ARAÇ BORSALARI

- Chicago Metal Exchange (CME) : CBOT, COMEX, NYMEX)En çok işlem gören ürünler: Altın, Gümüş, Bakır, Petrol, Mini Dow, Mini Nasdaq, Mini SP, Buğday, Mısır, Soya, Pariteler.
- London Metal Exchange (LME) : En çok işlem gören ürünler: Alüminyum, Bakır, Kobalt, Çelik, Nikel, Kurşun, Kalay, Çinko.
- Intercontinental Exchange (ICE) :En çok işlem gören ürünler: Pamuk, Brent Petrol, Kahve, Şeker.
- Eurex Exchange (EUREX) : En çok işlem gören ürünler : DAX

X. İŞLEM ŞARTLARI

- 1) Yurtdışı vadeli işlemler çeşitli oranlarda riske tabidir. Piyasada oluşacak fiyat hareketleri sonunda yatırdığınız tutarın bir kısmını veya tamamını kaybedebileceğiniz gibi, kayıplarınız toplam teminatınızı dahi aşabilecektir.
- 2) Futures piyasasında iki tür teminat bulunmaktadır. Birincisi başlangıç teminatı, pozisyona girmek için gerekli olan teminat. İkincisi, sürdürme teminatı pozisyonu sürdürmek için gerekli olan teminat. Yatırımcı pozisyona girmek için hesabında en az ürün için belirlenen başlangıç teminatı kadar varlık bulundurmak zorundadır. Kurum istediği takdirde müşteriden borsa tarafından belirlenen başlangıç teminatından daha fazla teminat isteme hakkına sahiptir.
- 3) Kurum müşteriler için pozisyon limiti belirleyebilir ve bu limitten sonra yeni pozisyon kabul etmeme hakkına sahiptir. Pozisyon limiti kontrat bazında veya toplam pozisyon limiti şeklinde olabilir.
- 4) Piyasanın sıkışık, likiditenin düşük olduğu piyasalarda stop ve market emirler arzu edilen fiyattan gerçekleşmeyebilir. Şarta bağlı emirler ve strateji emirlerinin gerçekleşmeme ihtimali vardır.
- 5) Margin Call (teminat tamamlama çağrısı) gün sonunda toplam varlığın sürdürme teminatı altında kalması ile oluşur. Gün sonunda margin call'da kalan hesap e-mail yolu ile

bilgilendirilir. Margin call da kalan hesabın iki gün içerisinde yeni fon yollayarak veya pozisyon kapatılarak margin call'dan çıkması gerekir. İkinci günün sonuna yakın margin call'da olan hesaplardan piyasa kapanışından bir (1) saat önceden başlayarak, varlık başlangıç teminatının üstüne çıkacak şekilde pozisyon kapatılır. Kurum ürünlerin piyasa kapanış saatlerini dikkate alarak pozisyonları özen borcu çerçevesinde kapatır. Kapanacak pozisyonların sırası ve miktarı kurumun inisiyatifindedir. Margin call kapanış itibariyle gerçekleşen bir durumdur. Gün içinde varlık sürdürme teminatının altına gelebilir, varlık gün sonu itibarıyla sürdürme teminatının üstünde kalırsa margin call gerçekleşmez.

- 6) Herhangi bir anda müşteri toplam varlığı başlangıç teminatının yüzde 35 seviyesine gelirse, bütün pozisyonları kurum tarafından kapatılır ve piyasaya iletilmiş ancak henüz gerçekleşmemiş tüm emirleri kurum tarafından iptal edilir (stop out). Stop-out herhangi bir anda olabilir, durumun kapanışta olması gerekmez. Margin call da olmayan bir hesap gün içinde hızlı bir hareket ile stop-out seviyesine gelebilir. Toplam varlık başlangıç teminatının yüzde 35'e gelince bütün pozisyonlar kurum tarafından özen borcu çerçevesinde kapatılmaya başlanır, stop-out sürecinin nerede sonlanacağı kurum tarafından garanti edilmez. Stop out'dan önce ayrıca bir bildirim yapılmaz.
- 7) Margin call ve stop out bir örnek ile anlatmak gerekirse: Yatırımcı bugün 10,000 USD para yolladı ve bir lot altın pozisyonu açtı. Bir lot altın için başlangıç teminatı 5,280 usd, sürdürme teminatı 4,800 usd. Gün sonunda hesapta açık pozisyon zararı 6,000 usd oldu ve varlık 4,000 usd ye indi. Hesap gün sonu itibariyle margin call'da kalmış olur. Bu margin call un 2 gün içinde kapanması gerekir. İkinci gün kapanışa yakın margin call kapanmayan hesaplar için kapanıştan 20 dakika önce hesap margin call seviyesinin üzerine çıkana kadar pozisyon kapatılır. Kısacası, bir günü margin call'da kapatan hesap sadece bir gün kapanış itibariyle margin call durumunu sürdürebilir, ikinci gün kapanışta margin call'da kalmaz. Kurum tarafından pozisyon kapatılarak margin call seviyesinin üstüne getirilir. Hesap herhangi bir anda 1,848 usd toplam varlığa (5,280 usd başlangıç teminatının yüzde 35'i) gelince stop out süreci başlar. Pozisyonlar kurum tarafından o an ki piyasa fiyatından özen borcu çerçevesinde kapatılır. ve ya emir iptali / emir değişimi yapılabilir.
- 8) Yatırımcılar vade sonuna gelmiş kontratların son işlem gününden bir gün önce kapamak veya ileri vadeye taşımak ile yükümlüdür. Son işlem gününden bir gün önce yatırımcı tarafından kapanmayan veya ileri vadeye taşınmayan pozisyonlar, kurum tarafından ilgili kontratın piyasa kapanış saatinden iki saat önceden başlamak şartı ile kapatılır. İlk uyarı günü (First Notice Day) son işlem gününden (Last Trading Day) önce olan kontratlarda Long pozisyonlar ilk uyarı gününden bir önce pozisyonlarını kapamaları veya ileri vadeye taşımaları gerekir. Short pozisyonlar son işlem gününden bir gün önceye kadar taşınabilir.
- 9) En çok işlem yapılan borsalarda başlangıç, sürdürme teminatları, Margin Call ve Stop Out oranları tablodadır. Stop Out Oranı kurumun belirlediği bir değer olup; gerekli görüldüğü takdirde kurum tarafından, öncesinde müşteriye bildirim yapılması şartıyla değiştirilebilir. Diğer borsalar için lütfen müşteri hizmetleri ile irtibata geçiniz.

Borsa	Sürdürme Teminatı	Başlangıç Teminatı	Margin Call	Stop Out Oranı
CME	91%	100%	91%	35%
ICE	91%	100%	91%	35%
EUREX	100%	100%	100%	35%
LME	100%	100%	100%	35%

*** Yukarıda belirtilen ürünlerin işlem saatleri değişiklik göstermektedir. **Piyasa tatilleri ve işlem saatleri** konusunda en güncel bilgiyi ilgili borsaların internet sayfalarından ayrıca haftalık olarak güncellenecek olan www.phillipcapital.com.tr adresinden ve bu dokümanın en güncel versiyonundan takip ediniz.

XI. ÜRÜN ÖZELLİKLERİ

A. Londra Metal Borsası

1) Londra Metal Borsası'nda işlem gören kontratlar 3 ay ileri vadeli. Özel durumlar dışında her iş gününde yeni 3 aylık vadeli kontratlar işleme açılır ve işlem platformlarında sadece ilgili güne ait kontratlar işlem görür. Dolayısıyla, gün içerisinde bir üründe yapılan alış ve satış işlemlerinin eşleşerek pozisyonların kapanması mümkünken, farklı günlerde yapılan karşılıklı işlemlerin, farklı vadeli kontratları içerdiği durumlarda otomatik olarak eşleşmesi mümkün olmayacaktır.

2) Aynı üründe farklı vade sonu tarihlerine sahip kontratları eşleştirip pozisyon kapatmak için Carry (eşleştirme) işlemi yapılır. LME Carry piyasasında, müşterinin alış pozisyonunun olduğu kontratta satış, satış pozisyonunun olduğu kontratta ise alış yapılır. Bu işlemlerin farklı fiyatlardan gerçekleşmesi durumunda hesapta kar veya zarar oluşur. Carry işlemlerinden komisyon alınmaktadır.

3) Carry sadece telefon vasıtasıyla gerçekleştirilebilir. Müşteri, karşılıklı kapatmak istediği pozisyonları aracı kuruma bildirir ve ardından müşteriye LME Carry piyasasında yapılacak ters işlemlerin arasındaki fiyat farkı (spread) ve/veya maliyet bildirimini yapılır. Müşterinin onayı ile birlikte Carry işlemi gerçekleştirilir.

4) Aynı üründe farklı vade sonu tarihlerine sahip kontratlardaki karşılıklı pozisyonlar; kontratların vade tarihleri birbirlerine çok yakın olsalar dahi, tam olarak hedge (korunma) pozisyonları olarak sayılamazlar. Piyasa koşulları, likiditedeki değişimler ve vade sonuna yaklaşılması birlikte bu kontratların piyasa fiyatları arasındaki farklar açılabilir ve müşteri carry işlemleri sonucunda beklentinin ötesinde zarara uğrayabilir.

5) Aracı kurum, müşterinin pozisyonlarını kapatması için gerekli carry işlemlerine ait olası zarar ve/veya diğer maliyetlerin, işlemlerin yapılması sonucunda müşteri hesabını Stop Out seviyesinin altına getireceği durumlarda; müşterinin açık pozisyonlarının tamamını kapatma, carry işlemleri ile farklı vade sonu tarihlerine sahip kontratlardaki pozisyonlarını kapatma ve bu işlemler sonuçlanana ve işlem platformu güncellenene dek online işlem yetkisini kaldırma hakkına sahiptir.

6) Aracı kurum, müşterinin, vade sonu dolayısıyla LME kontratlarını kapatmakla yükümlü olduğu tarihlere henüz ulaşılmasa dahi; bu kontratlarda piyasa likiditesinin önemli ölçüde azaldığı ve/veya fiyatlar arasındaki farkların (spread) artmasıyla zararın öngörülemediği durumlarda müşteriden, ilgili pozisyonlarını kapatmasını talep etme ve gerekli gördüğü takdirde ilgili pozisyonları son işlem gününden önce müşteriye bildirim yaparak kapatma hakkına sahiptir.

***Ürün/Kontrat Özellikleri değişiklik gösterebilir. Bu konudaki en güncel bilgiyi bu dokümanın en güncel versiyonundan ve kurumun internet sayfasından takip ediniz.